

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/92/2024
Identifikačné číslo spisu:	6121413937
Dátum vydania rozhodnutia:	28.08.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Peter Brňák
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:6121413937.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne EOS KSI Slovensko, s.r.o., Bratislava, Prievozská 2, IČO: 35724803, zastúpenej Advokátskou kanceláriou Remedium Legal, s.r.o., Bratislava, Prievozská 2, IČO: 53255739, proti žalovanému Q. C., narodenému XX. B. XXXX, I., C. XXXX/XX, zastúpenému advokátkou JUDr. Martinou Čelkovou, Humenné, Štefánikova 22, IČO: 37938754, o zaplatenie 19.721,14 eura s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 11Csp/111/2021, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 22. novembra 2023 sp. zn. 11CoCsp/9/2023, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Prešove z 22. novembra 2023 sp. zn. 11CoCsp/9/2023 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Humenné (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) rozsudkom z 05. apríla 2023 č. k. 11Csp/111/2021-253 zamietol žalobu a žalovanému voči žalobkyni priznal náhradu trov konania v plnom rozsahu.

1.1. Vychádzal zo zistenia, že medzi Slovenskou sporiteľňou, a.s. a žalovaným bola dňa 07. júna 2018 uzatvorená zmluva o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 20.000 eur, ktorý sa žalovaný zaviazal uhradiť pravidelnými mesačnými splátkami v počte 96 pri výške mesačnej splátky 381,08 eura. Prvá splátka bola splatná dňa 20. júla 2018. Konečná splatnosť úveru bola 20. júna 2026. Úroková sadzba úveru bola fixná 14,90 % ročne po zohľadnení zľavy. Poplatok za poistenie úveru bol 18,84 eura mesačne. RPMN bola vo výške 18,04 %. Celková suma k zaplateniu bola 36.582,14 eura. Úver mal byť použitý na vyplatenie záväzkov: v banke č. XXXXXXXXXXXX - zostatok 9.994,33 eura pri výške mesačnej splátky 184,01 eura, z iných bánk spotrebný úver zostatok 9.951 eur pri výške splátky 161 eur, u iných veriteľov - Friendly Finance Slovakia, s.r.o. zostatok 90 eur pri výške splátky 90 eur.

1.2. Súd uviedol, že v konaní žalobkyňa tvrdila a predložila doklady o skúmaní bonity žalovaného z ktorých vyplývalo, že u klienta bola overená výška príjmu dopytom v SP a to vo výške 820 eur.

Existujúce záväzky boli 0 eur. Maximálne splátkové zaťaženie, ktoré je možné akceptovať na splátky úveru - 55 % z akceptovaného príjmu. Ukazovateľ schopnosti splácať - 451 (820 x 55 %). Splátka poskytnutého úveru je nižšia ako disponibilný zostatok. Úverová história žalovaného bola overená dobytím do úverového registra - celkový počet kontraktov 9, počet finančných inštitúcií 5, existujúce zmluvy 3, zamietnuté žiadosti 3, celková angažovanosť 20.017 eur, suma splátok celkom 426 eur. V predmetnej veci mesačné splátky troch úverov boli nahradené jedným úverom s mesačnou splátkou 381,08 eura.

1.3. Prvostupňový súd ďalej uviedol, že právny predchodca žalobkyne teda skúmal iba príjem žalovaného a jeho úverové zaťaženie, vôbec neskúmal výdavky na bývanie, dopravu, domácnosť atď. Pokiaľ teda veriteľ nepozná celkový objem výdavkov klienta, nemôže urobiť záver o tom, či klient je alebo nie je schopný splácať požadovaný úver. Výdavky spotrebiteľa nepredstavujú iba splátky úverov. Žalobkyňa teda nepreukázala, aby jeho právny predchodca skúmal výdavky žalovaného a nevyplývalo to ani z predložených dôkazov. Za týchto okolností právny predchodca žalobkyne zjavne nekonal s odbornou starostlivosťou, ale naopak tieto svoje povinnosti porušil, čím sú naplnené predpoklady hmotnoprávnej fikcie podľa § 11 ods. 2, prvá veta zákona č. 129/2010 Z. z. účinného v rozhodnom čase (ďalej len „zákon č. 129/2010 Z. z.“), t.j. nebola oprávnená vyžadovať od žalovaného jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. Predčasné zosplatenie úveru bolo teda neplatným právnym úkonom bez akýchkoľvek účinkov, na čo súd prihliadal ex offio. Právny predchodca žalobkyne potom nemohol postúpiť žalobkyni tzv. „živý úver“. Pokiaľ teda právny predchodca žalobkyne postúpil na žalobkyňu nesplátnú pohľadávku, konal v rozpore s ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách a aj v rozpore s § 17 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, preto bola zmluva o postúpení pohľadávky neplatným právnym úkonom.

1.4. Žalobkyňa tak podľa názoru súdu nedisponovala dostatočnou aktívnou vecnou legitímáciou v predmetnom konaní, preto súd žalobu v celom rozsahu zamietol z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitímácie na strane žalobkyne a nezaoberal sa ďalšími zo strany žalovaného namietanými skutočnosťami.

1.5. O trovách konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

2. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobkyne rozsudkom z 22. novembra 2023 sp. zn. 11CoCsp/9/2023 rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil a stranám sporu náhradu odvolacích trov nepriznal.

2.1. Odvolací súd po oboznámení sa so spisovým materiálom dospel k záveru, že všetky skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil sú správne a majú oporu vo vykonanom dokazovaní a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Poukázal na skutočnosť, že povinnosťou súdu v spotrebiteľskom spore je ex officio skúmať, či právny predchodca žalobkyne ako veriteľ pred uzavretím zmluvy posudzoval schopnosť žalovaného ako spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Následne citoval ustanovenia § 7 ods. 1, ods. 16 písm. a) a b), ods. 17 písm. b), ods. 20 a ods. 24 zákona č. 129/2010 Z. z., čl. 8 ods. 1 a bod 26. preambuly Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení Smernice Rady 87/102/EH, poukázal na viaceré rozhodnutia SD EÚ a uzavrel, že v zhode s názorom prvostupňového súdu veriteľ v danej veci hrubo porušil svoje povinnosti pri overovaní bonity žalovaného ako spotrebiteľa v zmysle § 7 ods. 1, v spojení s § 11 ods. 2 veta druhá zákona č. 129/2010 Z. z. Aj podľa názoru odvolacieho súdu žalobkyňa neunesla dôkazné bremeno, že by jej právny predchodca zisťoval a vyhodnotil dostatočným spôsobom príjem žalovaného pred uzavretím zmluvy o úvere. Žalobkyňa podobne neunesla dôkazné bremeno pokiaľ ide o skúmanie výdavkov žalovaného pred uzavretím tejto zmluvy. Žalobkyňou predložený dopyt do úverového registra sa týkal len úverovej zaťaženosti žalovaného vo vzťahu k právnemu predchodcovi žalobkyne Slovenskej sporiteľne, a.s.. Navyše skúmanie výdavkov len nahliadnutím do databáz banky a úverových registrov nebolo ani dostatočné, pretože záväzky klienta nemusia vyplývať z verejných databáz, môže sa jednať aj o pôžičky súkromné. Tieto databázy nemôžu dať úplný obraz o výdavkoch klienta, keďže medzi tie možno zaradiť aj bežné mesačné výdavky súvisiace s domácnosťou, či počtom vyživovacích povinností dlžníka. Pokiaľ veriteľ nepozná celkový objem výdavkov klienta, nemôže urobiť záver o tom, či klient je alebo nie je schopný splácať požadovaný úver. Navyše je potrebné konštatovať, že zo žalobkyňou predloženého výpisu z úverového registra (č.l. 127 spisu) vyplýva, že bol vytvorený 02. novembra 2021 o 15:57:53. Zmluva o splátkovom úvere, ktorá je predmetom v tomto konaní bola

podpísaná 07. júna 2018. V tabuľkovej časti úverového registra pri súhrnných informáciách je uvedený dátum 29. júna 2018, teda po uzatvorení zmluvy. Tento výpis preukázateľne nemohol byť vytvorený pred uzatvorením zmluvy zo dňa 07. júna 2018.

2.2. Na základe uvedeného právny predchodca žalobkyne nebol oprávnený vyžadovať od žalovaného jednorazové splatenie úveru, a teda predčasné zosplatenie úveru vyhodnotil ako absolútne neplatný právny úkon veriteľa s poukazom na § 39 OZ. Keďže ku dňu postúpenia pohľadávky nebol splatný celý úver, pôvodný veriteľ nebol oprávnený postúpiť svoju pohľadávku z úveru v celosti inému subjektu. V konečnom dôsledku nakoľko žalobkyňa nepreukázala, že je nositeľom hmotnoprávneho oprávnenia v právnom vzťahu, z ktorého vyvodzuje žalobou uplatnený nárok, lebo nepreukázala platné postúpenie pohľadávky zo spotrebiteľskej zmluvy z banky na nebankovú spoločnosť, teda svoju aktívnu vecnú legitimáciu v konaní, súd prvej inštancie správne žalobu zamietol.

2.3. K odvolacej námietke žalobkyne, že podľa účelu poskytnutého úveru (refinancovaný úver) zákon nevyžadoval skúmať schopnosť spotrebiteľa splácať úver, odvolací súd uviedol, že povinnosť posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver vyplýva z ust. § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z., pričom poukaz žalobkyne na ust. § 7 ods. 24 písm. a) zákona č. 129/2010 Z.z. neobstoí. V tejto súvislosti uviedol, že „[z]o Zmluvy o splátkovom úvere (spotrebiteľský úver) zo dňa 07. 06. 2018 ... vyplýva, že právny predchodca žalobcu poskytol úver vo výške 20.000 eur na vyplatenie záväzkov vo výške spolu 20.035,33 eura. Výška poskytnutého úveru bola 20.000 eur avšak zo zmluvy ďalej vyplýva, že celková čiastka úveru, ktorú je žalovaný povinný zaplatiť je 36.582,14 eura, čo v danom prípade nespĺňa dikciu ust. § 7 ods. 24 písm. a) zákona č. 129/2010 z. z., výška spotrebiteľského úveru výrazne neprevyšuje súčet zostávajúcich výšok refinancovaných úverov. Celková čiastka, ktorú je povinný žalovaný zaplatiť prevyšuje jeho zostávajúce záväzky o viac ako 80 %, teda nie iba nevýrazne. Na základe uvedeného na danú vec ust. § 7 ods. 24 písm. a) nemožno aplikovať. Povinnosť skúmať schopnosť spotrebiteľa splácať aj refinancovaný spotrebiteľský úver, ktorého celková výška prevyšuje súčet všetkých záväzkov o viac ako 80 %, ktoré ním majú byť splatené, je tak daná“.

2.4. O trovách odvolacieho konania rozhodol postupom podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 Čl. 17 Základných princípov CSP.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie, ktoré odôvodnila poukazom na ustanovenie § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Navrhla, aby dovolací súd obe rozhodnutia nižších súdov zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie. Jadrom dovolacích výhrad žalobkyne bol jej nesúhlas s interpretáciou ustanovenia § 7 ods. 24 zákona č. 129/2010 Z. z. zo strany odvolacieho súdu, v ktorej časti odvolacie rozhodnutie okrem nesprávneho právneho posúdenia disponovalo aj nedostatkom dôvodov.

3.1. V súvislosti s dovolaním podľa § 420 písm. f) CSP uviedla, že „Okresný súd a rovnako i Krajský súd dospeli na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam ... Pokiaľ ... súd arbitrárne a jednostranne dopĺňa podmienky o také, ktoré zákon neuvádza, takýto postup nemá ... oporu v zákone, ani v základných princípoch spravodlivého procesu a dochádza tak zo strany súdu jednak k nesprávnemu právnemu posúdeniu, ale aj k neprimerane extenzívnemu výkladu zákona, ktorým sa v konečnom dôsledku znemožňuje žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že dochádza k porušeniu práva na spravodlivý proces ... v predmetnom prípade boli vyhodnotené žalobcom predložené dôkazy k skúmaniu schopnosti spotrebiteľa splácať úver nenáležite vyhodnotené ako nedostatočné ... Za postup odnímajúci účastníkovi konania možnosť konať pred súdom možno označiť aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu ... Záver ohľadom neskúmania bonity žalovaného postupom riadne a dostatočne považuje žalobca za svojvoľný“.

3.2. V súvislosti s dovolaním podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP v podstatnom uviedla, že „[r]ozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená - a to výkladu ust. § 7 ods. 24 písm. a) zák. č. 129/2010 Z. z. ... v znení účinnom k 07.06.2018 ... v spojení s ust. § 7 ods. 1 ZoSÚ a § 11 ods. 2 ZoSÚ v otázke, či ust. § 7 ods. 24 ZoSÚ pod pojmom „navýšený úver“ rozumie sumu reálne poskytnutého úveru spotrebiteľovi (výška úveru), alebo celkové náklady spotrebiteľa, ktoré mu v súvislosti s poskytnutým úverom vzniknú (celková čiastka spojená s úverom) ... Krajský súd ... na prejednávany prípad nesprávne odmietol aplikovať zákonné ustanovenie, ktoré aplikovať podľa názoru žalobcu nepochybne mal. ... Krajský súd ust. § 7 ods. 24 písm. a). nesprávne interpretoval, nakoľko pod pojmom „navýšený úver“ rozumel celkovú

čiastku spojenú s úverom (ktorú však ust. § 7 od. 24 písm. a) nikde neuvádza) - ktorú následne porovnával so zostatkom refinancovaných pôvodných úverov. Podľa názoru žalobcu mal správne Krajský súd brať do úvahy výšku poskytnutého úveru a nie celkovú čiastku - čo vyplýva okrem logického výkladu predmetného ustanovenia i z doslovného znenia ust. § 7 ods. 24 písm. a) ZoSÚ - ktorou interpretáciou nemožno v žiadnom prípade dôjsť k záveru, že by výška novo-poskytnutého úveru mala výrazne prevyšovať súčet zostávajúcich výšok refinancovaných úverov (ako nesprávne konštatoval Krajský súd)“.

4. Žalovaný vo svojom vyjadrení k dovolaniu v podstatnom poukázal na správne závery odvolacieho súdu. Poukázal na súdnu judikatúru a navrhol dovolanie zamietnuť a priznať mu náhradu dovolacích trov.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala strana sporu v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania, a bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie je prípustné a vzhľadom na uplatnený dovolací dôvod [§ 420 písm. f) CSP] zároveň aj dôvodné. Ak totiž dovolanie smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí z dovolacieho dôvodu uvedeného v § 420 CSP, potom existencia tohto dôvodu, t. j. existencia niektorej z väd uvedených v tomto ustanovení (spôsobujúcich tzv. „zmätočnosť“ rozhodnutia) znamená nielen splnenie podmienky prípustnosti dovolania, ale zároveň zakladá aj jeho dôvodnosť.

6. Z ustanovenia § 420 písm. f) CSP vyplýva, že dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

7. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP, sú a) zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b) nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia, a to v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie vecí za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu, a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

8. Z ustanovenia § 387 ods. 3 CSP vyplýva, že odvolací súd sa v odôvodnení musí zaoberať aj podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie. Odvolací súd sa musí v odôvodnení vysporiadať s podstatnými tvrdeniami/námietkami uvedenými v odvolaní.

9. Ustálená judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ESLP) uvádza, že súdy musia v rozsudkoch jasne a zrozumiteľne uviesť dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, že súdy sa musia zaoberať

najdôležitejšími argumentami vznesenými stranami sporu a uviesť dôvody pre prijatie alebo odmietnutie týchto argumentov a že nedodržanie týchto požiadaviek je nezlučiteľné s ideou práva na spravodlivý proces (pozri napr. Garcia Ruiz v. Španielsko, Vetrenko v. Moldavsko, Kraska v. Švajčiarsko).

10. Aj v konaní na odvolacom súde treba dôsledne trvať na požiadavke úplnosti, výstižnosti a presvedčivosti odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu. V odôvodnení svojho rozhodnutia sa odvolací súd musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Právne závery odvolacieho súdu môžu byť dostatočne preskúmateľné len vtedy, ak odvolací súd po skutkovom vymedzení predmetu konania podá zrozumiteľný a jasný výklad, z ktorých ustanovení zákona alebo iného právneho predpisu vychádzal, ako ich interpretoval a prečo pod tieto ustanovenia podriadil, prípadne nepodriadil zistený skutkový stav.

11. V preskúmvanej veci došlo podľa názoru dovolacieho súdu postupom odvolacieho súdu k naplneniu znakov vady podľa § 420 písm. f) CSP spočívajúcej v nedostatočnom odôvodnení napadnutého rozhodnutia v podstatnej otázke, od ktorej záviselo správne rozhodnutie veci.

12. Žalobkyňa v podanom dovolaní v súvislosti s § 420 písm. f) CSP namietala nedostatok dôvodov a arbitrárnosť, a to predovšetkým v rozsahu nedostatku dôvodov (nepreskúmateľnosti) a interpretácie ustanovenia § 7 ods. 24 zákona č. 129/2010 Z. z. zo strany odvolacieho súdu (bod 3. a 3.1.).

13. Podľa § 7 ods. 24 zákona č. 129/2010 Z. z. ustanovenia odsekov 19 až 23 sa nevzťahujú na spotrebiteľský úver, ktorým sa splatí jeden alebo viac existujúcich úverov poskytnutých podľa tohto zákona (ďalej len „refinancovaný úver“) alebo na zmenu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorej predmetom je navýšenie výšky spotrebiteľského úveru (ďalej len „navýšený úver“), ak výška poskytnutého spotrebiteľského úveru výrazne neprevyšuje súčet zostávajúcich výšok refinancovaných úverov alebo navýšených úverov, spotrebiteľský úver, ktorého výška je určená vopred bez aktívnej účasti spotrebiteľa a na základe historických údajov o finančnej situácii spotrebiteľa získaných z interných zdrojov veriteľa o platobných operáciách, ktoré je možné doplniť o ďalšie informácie z interných zdrojov alebo externých zdrojov, spotrebiteľský úver zabezpečený podľa osobitného predpisu, ktorého hodnota zabezpečenia je počas celej lehoty splatnosti úveru minimálne 100 % zo zostatkovej hodnoty tohto spotrebiteľského úveru.

14. Prvostupňový súd pri zamietnutí žaloby sa otázkou interpretácie ustanovenia § 7 ods. 24 zákona č. 129/2010 Z. z. nijako nezaoberal. V podstatnom (iba) uviedol, že právna predchodkyňa žalobkyne v súvislosti so skúmaním bonity spotrebiteľa (žalovaného) pred poskytnutím úveru skúmala iba príjem žalovaného a jeho úverové zaťaženie, vôbec neskúmala výdavky na bývanie, dopravu, domácnosť atď. Žalobkyňa teda nepreukázala, aby jej právny predchodca skúmal výdavky žalovaného a nevyplyvalo to ani z predložených dôkazov. Za týchto okolností právny predchodca žalobkyne zjavne nekonal s odbornou starostlivosťou, ale naopak tieto svoje povinnosti porušil, čím boli naplnené predpoklady hmotnoprávnej fikcie podľa § 11 ods. 2, prvá veta zákona č. 129/2010 Z. z., t.j. nebola oprávnená vyžadovať od žalovaného jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru (body 1. a 1.3.).

15. Žalobkyňa v rámci podaného odvolania proti prvostupňovému rozsudku uvádzala, že v danom prípade išlo o spotrebiteľský úver, ktorým sa splatí jeden alebo viac existujúcich úverov (refinančný úver) a účelom poskytnutia tohto úveru bolo zníženie finančného zaťaženia žalovaného (mesačné splátky sa znížili zo sumy 435,01 eura na sumu 399,92 eura). Namietala, že z ustanovenia § 7 ods. 24 zákona č. 129/2010 Z. z. vyplýva, že veriteľ pri poskytovaní úveru žalovanému nebol povinný skúmať limit ukazovateľa schopnosti splácať úver a rovnako nebol povinný skúmať ani jeho životné náklady (odsek 20 písm. b) zákona č. 129/2010 Z. z.), ako vo svojom odôvodnení od postupcu vyžadoval súd prvej inštancie. Z uvedeného dôvodu mala žalobkyňa za to, že súd takýmto rozhodnutím ukladá postupcovi povinnosti, ktoré v čase poskytnutia úveru žalovanému nevyžadoval ani samotný zákonodarcia.

16. Odvolací súd k námietke žalobkyne súvisiacej s ustanovením § 7 ods. 24 zákona č. 129/2010 Z. z. stroho uviedol, že je neopodstatnená a že na danú vec nemožno aplikovať ustanovenie § 7 ods. 24 zákona č. 129/2010 Z. z., keďže „... celková čiastka úveru, ktorú je žalovaný povinný zaplatiť je 36.582,14 eura, čo v danom prípade nespĺňa dikciu ust. § 7 ods. 24 písm. a) zákona č. 129/2010 z.z., výška spotrebiteľského úveru výrazne neprevyšuje súčet zostávajúcich výšok refinancovaných úverov“ (bod 46 dôvodov odvolacieho rozhodnutia). Odvolací súd však bližšie a konkrétne nevysvetlil, na základe akej právnej úvahy dospel k vyslovenému právnomu názoru, že zákonodárcom použitá dikcia „výška poskytnutého spotrebiteľského úveru“ (pozri § 7 ods. 24 zákona č. 129/2010 Z. z.) v skutočnosti nepredstavuje sumu 20.000 eur (takýto úver na refinancovanie predchádzajúcich žalovaný obdržal), ale sumu 36.582,14 eura, ktorú má žalovaný postupne zaplatiť.

17. Podľa názoru dovolacieho súdu je nepochybné, že ustanovenie § 7 ods. 24 zákona č. 129/2010 Z. z. má/môže mať dopad na vecné posúdenie daného sporu, čo nakoniec pripustil aj odvolací súd už len tým, že podľa jeho názoru na danú vec aplikácia ustanovenia § 7 ods. 24 citovaného zákona neprichádza do úvahy. Vychádzajúc z uvedeného dovolací súd konštatuje, že záver odvolacieho súdu o nemožnosti aplikácie ustanovenia § 7 ods. 24 zákona č. 129/2010 Z. z. na danú vec trpí vadou nedostatku dôvodov a preto je aj predčasný. Aby mohol dovolací súd posúdiť, či výklad zákona je právne konformný a či má oporu v platnom právnom stave (de lege lata), musí byť takýto výklad náležite odôvodnený; nestačí mať iba iný názor.

18. Odôvodnenie napadnutého rozsudku odvolacieho súdu je pre nedostatok dôvodov nepreskúmateľné, a to do takej miery, že nerešpektovaním pravidla riadneho odôvodnenia rozhodnutia súdu došlo v konaní k procesnej vade v zmysle § 420 písm. f) CSP. Váda tejto povahy je dôvodom, ktorý zakladá nielen prípustnosť dovolania, ale zároveň aj jeho dôvodnosť. Rozhodovacia prax najvyššieho súdu je ustálená v tom, že ak v konaní došlo k procesnej vade uvedenej v § 420 CSP, dovolaním napadnuté rozhodnutie je potrebné zrušiť bez toho, aby sa dovolací súd zaoberal správnosťou právnych záverov, na ktorých spočíva zrušované rozhodnutie súdu.

19. Na základe vyššie uvedeného dovolací súd dospel k záveru, že dovolanie žalobkyne je prípustné a zároveň dôvodné, a teda je potrebné rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť (§ 449 ods. 1 CSP) a vec mu vrátiť na ďalšie konanie (§ 450 CSP). Nakoľko dovolací súd uznal prípustnosť a dôvodnosť dovolacej námietky vyplývajúcej z § 420 písm. f) CSP, tak sa ďalej nezaoberal prípustnosťou a dôvodnosťou ostatných námietok žalobkyne.

20. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnom názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP). Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

21. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.